



Maailman postiliiton yleisohjesäännön neljännen lisäpöytäkirjan voimaansaattaminen

Asian tausta

Maailman postiliitto (*Universal Postal Union*, myös *UPU*) on kansainvälinen järjestö, joka säätelee jäsenvaltioidensa välistä postitoimintaa. Postiliiton perustava sopimus on perussopimus (*Constitution of the Universal Postal Union, SopS 17/1967*). Perussopimuksen ohella Maailman postiliiton toinen keskeinen sopimus on Maailman postiliiton yleissopimus (*Universal Postal Convention, SopS 7 ja 8/2024*), jossa määritellään kansainvälisen postiliikenteen keskeiset säännöt.

Maailman postiliiton kongressi järjestetään neljän vuoden välein. Liiton jäsenmaiden niin toivoessa varsinaisten kongressien välillä voidaan järjestää myös välikongressi (*Extraordinary Congress*). Perussopimuksen ja yleissopimuksen ohella liiton kongresseissa voidaan tarkistaa myös muita postiliiton sopimuksia ja asiakirjoja.

Maailman postiliiton neljäs välikongressi järjestettiin 29.9.-5.10.2023 Riadissa Saudi-Arabiassa. Riadin kongressissa neuvoteltiin muutoksia Maailman postiliiton yleissopimukseen ja yleisohjesääntöön (*General Regulations*).

Tasavallan presidentti hyväksyi Riadin välikongressissa tehdyn yleisohjesääntöä muuttavan neljännen lisäpöytäkirjan 31.1.2025. Liittymiskirja on talletettu Maailman postiliiton kansainvälisen toimiston pääjohtajalle 11.3.2025. Maailman postiliitto on vahvistanut liittymiskirjan vastaanoton 24.3.2025. Esitetyllä voimaansaattamisasetuksella on tarkoitus saattaa voimaan Maailman postiliiton yleisohjesäännön neljäs lisäpöytäkirja.

Voimaantulo

Perussopimuksen 29 artiklan mukaan muutokset yleissopimukseen ja muihin UPU:n sopimuksiin muodostavat lisäpöytäkirjan, ja ne tulevat voimaan kongressin päättämänä päivänä.

Yleisohjesäännön neljäs lisäpöytäkirja tuli sen XVI artiklan mukaan kansainvälisesti voimaan 1.3.2024, lukuun ottamatta artiklaa XV, joka tuli kansainvälisesti voimaan jo 1.1.2024.

Perussopimuksessa tai muissakaan UPU:n sopimuksissa ei ole määräyksiä siitä, milloin muutokset tulevat voimaan sellaisen jäsenmaan osalta, joka liittyy sopimuksiin niiden kansainvälisen voimaantulon jälkeen. Perussopimuksen 25 artiklassa ainoastaan määrätään, että liittymiskirja tulee tallettaa Kansainvälisen toimiston pääjohtajalle (Director General of the International Bureau), joka ilmoittaa jäsenmaiden hallituksille talletuksesta. Valtiosopimusoikeutta koskevan *Wienin yleissopimuksen* (*SopS 33/1980*) 24 artiklan 3 kohdan mukaan valtiosopimus, joka on jo tullut voimaan, tulee voimaan sellaisen valtion osalta, jonka suostumus valtiosopimuksen noudattamiseen on ilmaistu jonakin päivänä sen jälkeen, kun valtiosopimus on tullut voimaan, sinä päivänä, jolloin suostumus ilmaistaan, jollei valtiosopimuksessa toisin määrätä.



Wienin yleissopimuksen 16 artiklan 1 b) kohdan mukaan sitoutumiskirjan tallettaminen tallettajalle merkitsee valtion suostumista valtiosopimuksen noudattamiseen, jollei valtiosopimuksessa toisin määrätä.

Suomi talletti liittymiskirjan Kansainvälisen toimiston pääjohtajalle 11.3.2025. Lisäpöytäkirja tuli siten edellä olevan perusteella Suomen osalta voimaan talletushetkellä 11.3.2025.

Voimaantulotavasta johtuen lisäpöytäkirjan voimaansaattamisasetus esitetään poikkeuksellisesti tulemaan voimaan sen jälkeen, kun lisäpöytäkirja on jo tullut Suomen osalta kansainvälisesti voimaan.

Yleisohjesäännön neljättä lisäpöytäkirjaa ei ole Suomen säädöskokoelmasta annetun lain (188/2000) 9 §:n mukaisesti tarpeen julkaista Suomen säädöskokoelman sopimussarjassa sen vähäisen yleisen merkityksen ja teknisyyden vuoksi. Liikenne- ja viestintäministeriö antaisi voimaansaattamisasetuksen yhteydessä ilmoituksen, jossa todettaisiin, että kyseinen sopimus on nähtävänä ja saatavissa Liikenne- ja viestintävirastossa, joka antaa siitä tietoja suomeksi ja ruotsiksi.

Ahvenanmaan maakuntapäivien suostumus

Koska Maailman postiliiton yleisohjesäännön neljäs lisäpöytäkirja sisältää määräyksiä, jotka kuuluvat Ahvenanmaan maakunnan lainsäädäntövaltaan, sopimuksen voimaansaattamissäädökselle on tarpeen saada Ahvenanmaan itsehallintolain 59 §:n 1 momentin mukaisesti Ahvenanmaan maakuntapäivien hyväksyntä. Ahvenanmaan maakuntapäivät on hyväksynyt yleisohjesäännön neljännen lisäpöytäkirjan voimaansaattamista koskevan asetuksen voimaantulon maakunnassa 9.12.2024.

Säännöskohtaiset perustelut

Ehdotetun asetuksen 1 §:n ensimmäisessä momentissa säädetään, että yleisohjesäännön neljäs lisäpöytäkirja on voimassa 11.3.2025 niin kuin siitä on sovittu. Pykälän toinen momentti sisältää tavanomaisen säännöksen sopimusten kansallisista hyväksymis- ja voimaansaattamisvaiheista.

Asetuksen 2 §:ssä säädetään, että lisäpöytäkirjan määräykset ovat asetuksena voimassa.

Asetuksen 3 §:n ensimmäinen momentti sisältää säännöksen asetuksen voimaantulosta ja toinen momentti Ahvenanmaan maakuntapäivien suostumuksesta asetuksen voimaantulolle.

Laintarkastus

Asetusehdotus on tarkastettu oikeusministeriön laintarkastuksessa.

Toimivalta

Valtioneuvoston asetus annetaan perustuslain 80 §:n ja 95 §:n sekä valtioneuvoston ohjesäännön (262/2003) 3 §:n 3 kohdan nojalla.



Esitys

Esitetään, että valtioneuvosto antaisi asetuksen Maailman postiliiton yleisohjesäännön neljännessä lisäpöytäkirjasta.

Esittelijä

Liikenne- ja viestintäministeriö, Eveliina Uusitalo, ylitarkastaja